Sayı – 10

Harp Mecmuası

Yıl – 1

Haziran 1332

Şaban 1334

Fiyatı: 1 kuruş

İdârehâne: İstanbul – Cağaloğlu
Kapalıfurun Sokağı numro 6
(Telefon 1854)

On beş günde bir çıkar asker ve
muharebeden bahs eder risale-i musavvere

İstanbul ve vilayât için posta
ücreti de dahil olduğu halde bir
yıllık iştirak bedeli 25 kuruş

Açık arazide düşmana yaylım ateşi açan bir bataryamız

T.C. BAŞBAKANLIK
BASIN YAYIN VE
ENFORMASYON
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Harp Mecmuası

Şaban, 1334

(Haziran 1332)

T.C. BAŞBAKANLIK
BASIN YAYIN VE
ENFORMASYON
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Müttefiklerimizin tarihinden alınacak dersler

PRUSYA NASIL TEŞEKKÜL ETTİ?

Prusya'nın tarih-i teşekkülü biz Osmanlı Türkleri için büyük bir istifadeyi câmidir. Çünkü Almanya'yı teşkil eden anasır arasında Prusya ne ise, Türkiye'yi vücuda getiren akvam arasında da Osmanlı Türklerinin mevkii hemen onun aynı gibidir. Binaenaleyh Prusya'nın tarihinde ne dürlü bir vazife ifa eylediğini, Prusya tekamülüne ne gibi amillerin icrayı tesir eylediğini bilmek faideden halî değildir.

Prusya'nın mebde-i tekamülü on sekizinci asırda başlar. Mirabo diyor ki: "Prusya bugün karada harp ve sulhun muhavveri maka-

Kirmanşah'tan Rusların tardı münasebetiyle:
Kirmanşah kapısında askerlerimizin dindaşları olan İran mücahidin ve muteberanı ile musafahaları ve zafer duası olurken

mındadır". Filhakika Fransa inkılabından evvel Prusya, Fransızları fevkalade meşgul etmişti; hemen her tarafta Prusya siyasiyatı kemal-i hahişle münakaşa ediliyordu. Şan ve şeref, fütuhat peşinde koşan devletler daima Prusya'nın ittifakını isterlerdi. Islahata taraftar olan en ateşli muharrirler bile misal olarak Prusya'yı gösterirlerdi. Onların nazarında Prusya devleti en yüksek sanatkarların asırlarca çalışa çalışa vücuda getirdikleri mükemmel bir makine idi. Hatta Mirabo (Prusya Devleti)'ne dair muharreratında: "Pru-

sya ortadan kalkacak olursa, usül-i idarede mebdeine ricat .eder" diyordu

Bu devirde Prusya ile Avusturya devletleri beyninde büyük bir fark vardı. Avusturya'da milel-i muhtelifeden mürekkeb bir devlet teşkiline çalışılıyordu; hükümetin esası diplomasiden ibaretti. Bu diplomasi de ancak aksi'l-amellerle, muhtelif unsurları birbiriyle tevarütte bulundurmakla mevcudiyetini idame ediyordu. Prusya'da ise memleketin ictimaî ve siyasî bütün kuvvetleri icrâsı yekdiğerine son derece merbut bir devlet içinde toplu bir millet teşkiline tahsis ediliyordu. Prusya devleti haricî tesirattan külliyen masûn olmakla beraber bilakis

bütün unsurları kendisine cezb ediyordu. Hohenzoleren hanedanı da Habsburg hanedanı gibi haris, tûl-i emel sahibi ve faal idi. Fakat Avusturya derecesinde efkarı meşkûk, arzuları muhtelif tesirata tabi olmadığı için son derece teayyün etmiş maksadları daha ziyade bir usül ve sebat ile takip ederdi. Avusturya gittikçe dağıldığı halde, Prusya gittikçe bir topluluk vücuda getiriyordu. Nihayet Avusturya'nın yapamadığını yaptı; bir millet ve bir devlet teşkil etmek için lazım gelen unsurları bulmaya muvaffak oldu.

Kafkas cephesinde: Çoruh mıntıkasında mestur bir top ateşi başında

متفقلریمزك تاریخلرندن آلنه‌جق درسلر

پروسیا ناصل تشکل ایتدی ؟

پروسیانك تاریخ تشکلی بز عثمانلی تورکلری ایچون بویوك بر استفاده‌یی جامعدر . چونکه آلمانیایی تشکیل ایدن عناصر آره‌سنده پروسیا نه ایسه ، تورکیه‌یی وجوده کتیرن اقوام آره‌سنده‌ده عثمانلی تورکلرینك موقعی همان اونك عینی کبیدر . بناءً علیه پروسیانك تاریخنده نه درلو بر وظیفه ایفا ایلدیکنی ، پروسیا تکاملنه نه‌کبی عامللرك اجرای تأثیر ایلدیکنی بیلمك فائده‌دن خالی دکلدر .

پروسیانك مبدأ تکاملی اون سکزنجی عصرده باشلار . میرابو دییورکه : « پروسیا بوکون قره‌ده حرب و صلحك محوری مقا-

کرمانشاهدن روسلرك طردی مناسبتیله :
کرمانشاه قپوسنده عسکرلرمزك دینداشلری اولان ایران مجاهدین و معتبرانی ایله مصافحه‌لری و ظفر دعاسی اوقورکن

منده‌در . فی الحقیقه فرانسه انقلابندن اول پروسیا ، فرانسزلری فوق العاده مشغول ایتمشدی ؛ همان هر طرفده پروسیا سیاسیاتی کمال خواهشله مناقشه ایدیلیوردی . شان و شرف ، فتوحات پشنده قوشان دولتلر دائما پروسیانك اتفاقنی ایسترلردی . اصلاحاته طرفدار اولان اك آتشلی محررلر بیله مثال اوله‌رق پروسیایی کوسترلردی . اونلرك نظرنده پروسیا دولتی اك بویوك صنعتکارلرك عصرلرجه چالیشه چالیشه وجوده کتیردکلری مکمل بر ماکنه ایدی . حتی میرابو (پروسیا دولتی) نه دائر محرراتنده : « پرو-

سیا اورتادن قالقه‌جق اولورسه ، اصول اداره‌ده مبدأنه رجعت ایدر » دییوردی .

بو دورده پروسیا ایله آوستریا دولتلری بیننده بویوك بر فرق واردی . آوستریاده ملل مختلفه‌دن مرکب بر دولت تشکیلنه چالیشیلیوردی ؛ حکومتك اساسی دیپلوماسیدن عبارتدی . بو دیپلوماسی‌ده آنجق عکس العملارله ، مختلف عنصرلری بربریله تواردده بولوندرمقله موجودیتی ادامه ایدییوردی . پروسیاده ایسه مملکتك اجتماعی و سیاسی بوتون قوتلری اجزاسی یکدیکرینه صوك درجه مربوط بر دولت ایچنده طوپلو بر ملت تشکیلنه تخصیص ایدیلیوردی . پروسیا دولتی خارجی تأثیراتدن کلیاً مصون اولمقله برابر بالعکس

بوتون عنصرلری کندیسنه جذب ایدییوردی . هوهنزوللرن خاندانی‌ده هابسبورغ خاندانی کبی حریص ، طول امل صاحبی و فعال ایدی . فقط آوستریا درجه‌سنده افکاری مشکوك ، آرزولری مختلف تأثیراته تابع اولمادیغی ایچون صوك درجه تعین ایتمش مقصدلری‌ده‌ها زیاده بر اصول و ثبات ایله تعقیب ایدردی . آوستریا کیتدکجه طاغیلدیغی حالده ، پروسیا کیتدکجه بر طوپلولق وجوده کتیرییوردی . نهایت آوستریانك یاپامادیغنی یاپدی ؛ بر ملت و بر دولت تشکیل ایتمك ایچون لازم کلن عنصرلری بولمایه موفق اولدی .

قفقاس جبهه‌سنده : چوروغ منطقه‌سنده مستور بر طوپ آتشی باشنده

Uzun bir yürüyüşten sonra yeni yol için istirahata geçmiş bir bölüğün silah çatkısı

Prusya devleti on altıncı asırda Brandeburg ile Prusya'nın birleşmesinden hâsıl oldu. Bu iki memleket arasında Prusya Polonyası vardı. Brandeburg ile Prusya birbirinden ayrılmış oldukları halde yine bir reisin idaresinde yaşamaya kabiliyetli idi. Çünkü her ikisinin de menşeleri birdi. Bunlar adeta Islav memleketler içinde yaşayan iki Alman müstemlikesi gibiydi. Her ikisi de Islavları kendilerine çevirmek, onları istila etmek mecburiyetinde idiler. Brandeburg ziraat ve ticaretle iştigal ediyor, Prusya ordusunu vücuda getiriyordu. Her iki taraf da yeni bir zemin üzerinde icrayı faaliyet ediyordu. Brandeburg ile Prusya'nın idareleri altına aldıkları ahali hemen vahşi, tarihsiz ve an'anatsız kavimler idi. Kamilen ortadan kaldırılamayanlar ise inkiyad ediyorlardı. Nihayet bunlar da Almanlarla karıştılar, onların dinlerini ve adetlerini kabul ettiler. Fakat Almanlar da bu muhit ortasında kendilerini düzelttiler. Bu ihtilattan öyle bir kavim zuhura geldi ki, bu Islavlardan da, Almanlardan da büsbütün başka idi. Islavlardan daha çalışkan, daha mağrur ve daha sebatkar, Prusyalılardan daha müteşebbis ve herşeye kabiliyetli idi. Siyasî bir unsur olmak üzere her ikisine de faikti. Çünkü bunlar fikren daha vuzuha malik, hissen daha itaatkar idi. İşte bu unsurların fevkinde bir kibar sınıfı vücuda geldi. Bu sınıf kamilen fütuhattan zuhur etmişti; hepsi de, Osmanlı Türklerinde olduğu gibi,

Fahri Süvari Mülâzımı 'Adana Valisi' Cevdet Bey

kılıçlarıyla asaletlerini temin etmişlerdi. Prusya'da Töton şovalyeleri adeta hal-i seferde bir ordu gibiydi. Askerî asaletin bütün meratibi bunlarda mevcuttu. Brandeburg'da da zadegan ordudan yetişiyor ve orduya riyaset ediyordu. Gayet çalışkan, idareli ve cengaver olan bu zadegan sınıfı çorak bir araziye yerleşti. Esasen kendileri toplu bir cisim teşkil etmedikleri gibi istiklal ananeleri de yoktu. Yalnız muhtaç oldukları bir şey varsa o da kendilerini muhafaza ve müdafaa edecek bir hükümdar idi. Cümlesi de hükümdara muti ve münkad idi. Ona hizmet ederler, nüfuzunu elinden almayı akıllarına bile getirmezlerdi. Hükümdar bu zadegan sınıfına her zaman itimat edebilirdi.

Bu suretle Brandeburg'da olduğu gibi Prusya'da da devlet her şeyi vücuda getirdi. Bütün müessesatın esasını devlet teşkil ediyordu. Prusya'da kilise ile devlet birdi. Brandeburg'da ise kilise devlete tabiydi; çünkü mecburdu. Bu tabiiyet o derecede idi ki, dinî ve mülkî menafi' yekdiğerine o suretle karışmıştı ki, memleketin reisi fikir ve mezhebini tebdil eder etmez ruhban sınıfı ona imtisal eder, ahali de ruhbana peyrev olurdu. Bu suretle fütuhat ikmal olundu, ahali kamilen temsil edildi. Mesela Tötonların reisi vukuatın ilcasıyla Prusya dukası olunca, aynı zamanda Brandeburg beyi de olurdu. Bu vech ile ahali ile hükümet birbiriyle imtizac etti. O suretle ki, Prusya milletinin

اوزون بر یورویشدن صکره یکی یول ایچون استراحته چکمش بر بلوکك سلاح چاتقیسی

پروسیا دولتی اون آلتنجی عصرده براندبورغ ایله پروسیانك برلشمه‌سندن حاصل اولدی. بو ایکی مملکت آره‌سنده پروسیا پولونیاسی واردی. براندبورغ ایله پروسیا بربرندن آیرلمش اولدقلری حالده ینه بر رئیسك اداره‌سنده یاشامایه قابلیتلی ایدی. چونکه هر ایکیسنك ده منشألری بردی. بونلر عادتا اسلاو مملکتلر ایچنده یاشایان ایکی آلمان مستملکه‌سی کبیدی. هر ایکیسی ده اسلاولری کندیلرینه چویرمك، اونلری استیلا ایتمك مجبوریتنده ایدیلر. براندبورغ زراعت و تجارتله اشتغال ایدییور، پروسیا اوردوسنی وجوده کتیرییوردی. هر ایکی طرفده یکی بر زمین اوزرنده اجرای فعالیت ایدییوردی. براندنبورغ ایله پروسیانك اداره‌لری آلتنه آلدقلری اهالی همان وحشی، تاریخسز و عنعناتسز قوملر ایدی. کاملاً اورتادن قالدیریلامیانلر ایسه انقیاد ایدییورلردی. نهایت بونلرده آلمانلرله قاریشدیلر، اونلرك دینلرینی و عادتلرینی قبول ایتدیلر. فقط آلمانلرده بو محیط اورتاسنده کندیلرینی دوزلتدیلر. بو اختلاطدن اویله بر قوم ظهوره کلدی که، بو، اسلاولردن ده، آلمانلردن ده بسبتون باشقه ایدی. اسلاولردن دها چالیشقان، دها مغرور و دها ثباتکار؛ پروسیالیلردن دها متشبث و هر شیئه قابلیتلی ایدی. سیاسی بر عنصر اولمق اوزره هر ایکیسنه ده فائقدی. چونکه بونلر فکراً دها وضوحه مالك، حساً دها اطاعتکار ایدی. ایشته بو عنصرلرك فوقنده بر کبار صنفی وجوده کلدی. بو صنف کاملاً فتوحاتدن ظهور ایتمشدی؛ هپسی ده، عثمانلی تورکلرنده اولدیغی کبی،

فخری سواری ملازمی « آطنه والیسی »
جودت بك

قلیجلریله اصالتلرینی تأمین ایتمشلردی. پروسیاده توتون شوالیه‌لری عادتا حال سفرده بر اوردو کبیدی. عسکری اصالتك بوتون مراتبی بونلرده موجوددی. براندبورغده ده زادکان اوردودن یتیشیور و اوردویه ریاست ایدییوردی. غایت چالیشقان، ادارەلی و جنکاور اولان بو زادکان صنفی چوراق بر اراضی‌یه یرلشدی. اساساً کندیلری طوپلو بر جسم تشکیل ایتمدکلری کبی استقلال عنعنه‌لری ده یوقدی. یالکز محتاج اولدقلری بر شی وارسه اوده کندیلرینی محافظه و مدافعه ایده‌جك بر حکمدار ایدی. جمله‌سی ده حکمداره مطیع و منقاد ایدی. اوکا خدمت ایدرلر، نفوذینی الندن آلمایی عقللرینه بیله کتیرمزلردی. حکمدار بو زادکان صنفنه هر زمان اعتماد ایده‌بیلیردی.

بو صورتله براندبورغده اولدیغی کبی پروسیاده ده دولت هر شیئی وجوده کتیردی. بوتون مؤسساتك اساسی دولت تشکیل ایدییوردی. پروسیاده کلیسا ایله دولت بردی. براندبورغده ایسه کلیسا دولته تابعدی؛ چونکه مجبوردی. بو تابعیت او درجه‌ده ایدی که، دینی و ملکی منافع یکدیکرینه او صورتله قاریشمشدی که، مملکتك رئیسی فکر و مذهبی تبدیل ایدر ایتمز رهبان صنفی اوکا امتثال ایدر، اهالی‌ده رهبانه پیرو اولوردی. بو صورتله فتوحات اکمال اولوندی، اهالی کاملاً تمثیل ایدلدی. مثلا توتونلرك رئیسی وقوعاتك الجاسیله پروسیا دوقه‌سی اولنجه، عین زمانده براندبورغ بکی ده اولوردی. بو وجه ایله اهالی ایله حکومت بربریله امتزاج ایتدی. او صورتله که، پروسیا ملتنك

On yedinci ve on sekizinci asırlarda birbirine halef olan Prusya hükümdarları hep yekdiğerinin vazifesini ikmal etmişlerdir. Bunların herbiri kendisinden evvel gelen hükümdarın yapdıklarını ikmal etmiş, kendisinden sonra gelenlere de istikbalin bütün yollarını açık bırakmışdı. Ez cümle Büyük Frederik Prusya hükümdarlarının en parlak bir numunesidir. Frederik ecdadından ufak bir devletin bütün unsurlarına varis olmuş, hayatının son zamanlarında ahlafına muazzam bir devletin bütün kadrolarını miras bırakmışdır. Frederik Avusturya'dan Silez-

Medine-i Münevvere'de yeni hayat numunelerinden: Bisiklet süvar jandarmalar

bütün unsurları hazırlandı; bunların yalnız birleşdiklerini ilan etmek kaldı. O vazifeyi de Hohenzollern hanedanı îfâ eyledi. Hohenzollern hanedanı Brandeburg beyleriyle Prusya Tütonlarının ananesine vâkıf idiler. Kendileri ruhanî bir hukuka malik oldukları gibi askerî bir asaletin, silah kullanmaya alışkın bir kavmin de ruhanî reisleri idiler. Bu sebebden Prusya'yı o derece akilane ve o rütbe mahirane idare etdiler ki, Prusya devleti Avrupa'da en iyi idare olunan devletler sırasına geçdi.

Prusya'nın tarihi nasıl

Hazırlık mevziinde bir batarya

ya'yı, Polonya'dan Prusya Polonyasını aldı. Tebeasının nüfusunu iki buçuk milyondan beş buçuk milyona çıkardı. Hükümetini hem büyültdü, hem de bir merkeze topladı. Prusya'ya ilhak edilecek civarda daha bazı yerler vardı. Frederik bu yerleri zabt etmek şerefini de kendisinden sonra geleceklere bırakdı. Fakat haleflerine hedefi gösterdi, zabt edilecek hududu tayin etdi. Denilebilir ki Prusya'nın zafer yollarını kamilen Frederik tesbite muvaffak oldu. Ahlafına mücadele edilecek düşmanı gösterdiği gibi ananevî mefaati de iraeden hâlî kalmadı.

Frederik'i en ziyade meşgul eden, Rusya'nın ilerilemesi idi. Kardeşi Haynrih'e yazdığı bir mektubda şöyle diyordu: "Rusya müdhiş bir kuvvetdir. Şark imparatorluğunu tahrib eden Hunların ve Kepidlerin bu hafidleri garb imparatorluğunu da az

Dördüncü Orduda gönüllü Mevlevî alayında nişan talimi

başladı ise o tarzda devam etdi. Prusya ile Brandeburg'un muayyen hududları yokdu. Kendilerine mücavir her ne varsa zabt edilebilirdi; fakat zabt edilen yerleri de muhafaza gayet müşkildi. Bu sebebden Prusya'da fütûhât kapıları erkenden açıldı. Mirabo'nun dediği gibi harb Prusya için millî bir sanat oldu. Hükümetin millî teşkilatı, tûl-ı emeli Prusya için mübrem bir ihtiyac şekline koydu. Hiçbir mani' Prusya'nın önüne geçemedi. Hiçbir hanedan, Hohenzollernlerin yapdıkları gibi en büyük cereyanları anlamaya, bunlardan istifade etmeye muvaffak olamamışdır. Prusya hükümdarları ehl-i salibden doğmuşlar, dinî ıslahat sayesinde büyümüşlerdi. Kilise için birçok fütuhat yapdıkdan sonra hükümet için de maddî fikirleri takib eylemişlerdi.

اون یدنجی واون سکزنجی عصرلرده بربرینه خلف اولان پروسیا حکمدارلری هپ یکدیگرینک وظیفه‌سنی اکمال ایتمشلردر. بونلرک هر بری کندیسندن اول کلن حکمدارک یاپدقلرینی اکمال ایتمش، کندیسندن صوکرا کلنلرده استقبالک بوتون یوللرینی آچیق براقمشدر. از جمله بیوک فرده‌ریق پروسیا حکمدارلرینک اك پارلاق بر نمونه‌سیدر. فرده‌ریق اجدادندن اوفاق بر دولتك بوتون عنصرلرینه وارث اولمش، حیاتنك صوك زمانلرنده اخلافنه معظم بر دولتك بوتون قادرولرینی میراث براقمشدر. فرده‌ریق آوستریادن سیلز-

مدینهٔ منوره‌ده یکی حیات نمونه‌لرندن: بیسقلت سوار ژاندارمه‌لر

بوتون عنصرلری حاضرلاندی؛ بونلرک یالکز برلشدکلرینی اعلان ایتمك قالدی. او وظیفه‌یی‌ده هوهنزوله‌رن خاندانی ایفا ایلدی. هوهنزوله‌رن خاندانی براندبورغ بکلریله پروسیا توتونلرینک عنعنه‌سنه واقف ایدیلر. کندیلری روحانی بر حقوقه مالك اولدقلری کبی عسکری بر اصالتك، سلاح قوللانمایه آلیشقین بر قومك‌ده روحانی رئیسلری ایدیلر. بو سببدن پروسیایی او درجه عاقلانه و او رتبه ماهرانه اداره ایتدیلر که، پروسیا دولتی اوروپاده اك ایی اداره اولنان دولتلر صره‌سنه کچدی.

پروسیانك تاریخی ناصل

حاضرلق موضعنده بر بطریه

یایی، پولونیادن پروسیا پولونیاسنی آلدی. تبعه‌سنك نفوسنی ایکی بچق میلیوندن بش بچق میلیونه چیقاردی. حکومتنی هم بیولتدی، هم‌ده بر مرکزه طوپلادی. پروسیایه الحاق ایدیله‌جك جوارده دها بعض یرلر واردی. فرده‌ریق بو یرلری ضبط ایتمك شرفنی‌ده کندیسندن صوکرا کله‌جکلره براقدی. فقط خلفلرینه هدفی کوستردی، ضبط ایدیله‌جك حدودی تعیین ایتدی. دینله‌بیلیر که پروسیانك ظفر یوللرینی کاملاً فرده‌ریق تثبیته موفق اولدی. اخلافنه مجادله ایدیله‌جك دشمنی کوستردیکی کبی عنعنوی منفعتی‌ده ارائه‌دن خالی قالمادی.

فرده‌ریقی الزیاده مشغول ایدن، روسیه‌نك ایلریله‌مه‌سی ایدی. قارداشی هاینریخه یازدیغی بر مکتوبده شویله دییوردی: « روسیه مدهش بر قوتدر. شرق ایمپراطورلغنی تخریب ایدن هونلرك وکه‌پیدلرك بو حفیدلری غرب ایمپراطورلغنی‌ده آز

دردنجی اردوده کوکللی مولوی آلاینده نشان تعلیمی

باشلادی ایسه او طرزده دوام ایتدی. پروسیا ایله براندبورغك معین حدودلری یوقدی. کندیلرینه مجاور هر نه وارسه ضبط ایدیله‌بیلیردی؛ فقط ضبط ایدیلن یرلری‌ده محافظه غایت مشکلدی. بو سببدن پروسیاده فتوحات قاپیلری ایرکندن آچیلدی. میرابونك دیدیکی کبی حرب پروسیا ایچون ملی بر صنعت اولدی. حکومتك ملی تشکلاتی، طول املی پروسیا ایچون مبرم بر احتیاج شکلنه قویدی. هیچ بر مانع پروسیانك اوکنه کچه‌مه‌دی. هیچ بر خاندان، هوهنزوله‌رنلرك یاپدقلری کبی الك بیوك جریانلری آکلامایه، بونلردن استفاده ایتمکه موفق اولامامشدر. پروسیا حکمدارلری اهل صلیبدن طوغمشلر، دینی اصلاحات سایه‌سنده بیومشلردی. کلیسا ایچون بر چوق فتوحات یاپدقدن صوکرا حکومت ایچون‌ده مادی فکرلری تعقیب ایله‌مشلردی.

Dikenli kayalıklar içinde mâhirane ilerleyen avcı askerlerimiz

zamanda inkisama uğratabilirler. Bu müdhiş seylabeye karşı bulduğum yegane çare var ise o da tedricen büyük hükümetlerle bir ittihad vücuda getirmekdir. Fakat bu ittihadın zamanı hulul etmedi. Bu vazife, Frederik'in en küçük hafidleri tarafından ifa edildi. Frederik'in nazarları bir asırdan ilerisine nüfuz edememişdi; maamafih bu kadarı da kendisi için kafiydi; çünkü daha uzakları keşfe muvaffak olmak pek az siyasilere nasib olmuşdur.

Filhakika Rus seylabesi Frederik'e ancak pek uzak mıntıkalar için tehlikeli görünüyordu. Fakat bu seylabeyi gözden gaib etmiyor, önüne nâ-payidar sedler yapup da kendisini tehlikeye duçar etmekdense, bu muhlik seylabenin şiddetini kanallarla kırmak, onun kuvvetinden Prusya'nın menafiine olmak üzre istifade eylemek istiyordu. Frederik hatıratında diyor ki: "Bunun için iki tarikden birisini ihtiyar eylemek lazımdı: Ya Rusya'yı o cesim fütuhatında durdurmak, yahud bundan kendimiz de istifade etmek ki en doğrusu da budur." İşte Frederik bunu Polonya'nın birinci taksiminde yapmış ve bu suretle haleflerine iyi bir ders bırakmışdı. Filhakika Prusyalılarla Ruslar birbiriyle asla sevişmediler, âtiyen birbirlerine düşman bile oldular; fakat o sırada müşterek menfaatleri için birleşdiler: Her iki hükümet de Polonya'ya göz dikdiler, Polonya mevcud oldukca münferid hakimiyetden vazgeçdiler, bu bedbaht memleketin enkazını paylaşmak için bilakis yekdiğeriyle birleşdiler. Bu emellerden haric olmak üzre de Ruslar bütün emellerini Şark'dan, Prusyalılar da Garb'dan takibe koyuldular. Ruslar Türkiye'ye, Prusyalılar da Almanya'ya doğru ilerlediler. Emellerinde birbirine muhalif bir şey olmadığı için her iki taraf da yekdiğerinin arzusuna mani olmadılar. İki taraf da kendilerini aynı rakib ile, aynı düşmanla karşı karşıya gördüler. Vakıa bazı ihtiraslar, maharetsizce bazı hesablar onları birbiriyle mücadeleye sevk edebilirdi. Fakat icab-ı ahval onları müşterek düşmanlarına karşı ittihada mecbur ediyordu. Gelecek makalemizde Frederik'in Prusya'yı büyültmek için bu ittihaddan ne suretle istifade eylediğini, Prusya'nın tarih-i teşekkülünde bu büyük hükümdarın ne muazzam bir vazife ifa eylediğini şerh eyleriz.

İntizar mevziinde sahra bataryalarımızdan biri

Dördüncü Orduya mülhak bahriye telgraf bölüğü ve kumandanı

دیكنلی قیالقلر ایچنده ماهرانه ایلرولین آوجی عسكرلرمز

زماننده انقسامه اوغرایه‌بیلیرلر.
بو مدهش سیلابه‌یه قارشی بولدیغم یگانه چاره وار ایسه اوده تدریجا بویوك حكومتلرله بر اتحاد وجوده كتیرمكدر. فقط بو اتحادك زمانی حلول ایتمدی. بو وظیفه، فرەدریقك كوچوك حفیدلری طرفندن ایفا ایدلدی. فرەدریقك نظرلری بر عصردن ایلریسنه نفوذ ایده‌مه‌مشدی؛ مع مافیه بوقدری ده كندیسی ایچون كافیدی؛ چونكه دها اوزاقلری كشفه موفق اولمق پك آز سیاسیلره نصیب اولمشدر.

فی الحقیقه روس سیلابه‌سی فرەدریقه آنجق پك اوزاق منطقه‌لر ایچون تهلكه‌لی كورونیوردی. فقط بو سیلابه‌یی كوزدن غائب ایتمیور، او كنه ناپایدار سدلر یاپوب ده كندیسنی تهلكه‌یه دوچار ایتمكدنسه، بو مهلك سیلابه‌نك شدتنی قناللرله قیرمق، اونك قوتندن پروسیانك منافعنه اولمق اوزره استفاده ایتمك ایستیوردی. فرەدریق خاطراتنده دییور كه: «بونك ایچون ایكی طریقدن برینی اختیار ایتمك لازمدی: یا روسیه‌یی او جسیم فتوحاتنده طوردیرمق، یاخود بوندن كندیمزده استفاده ایتمك كه الك طوغریسی ده بودر.» ایشته فرەدریق بونی بولونیانك برنجی تقسیمنده یاپمش و بو صورتله خلفلرینه ایی بر درس براقمشدی. فی الحقیقه پروسیالیلرله روسلر بربریله اصلا سویشمه‌دیلر، آتیاً بربرلرینه دشمن بیله اولدیلر؛ فقط او صرەده مشترك منفعتلری ایچون برلشدیلر: هر ایكی حكومت ده بولونیایه كوز دیكدیلر، بولونیا موجود اولدقجه منفردا حاكمیتدن واز كچدیلر، بو بدبخت مملكتك انقاضنی پایلاشمق ایچون بالعكس یكدیكریله برلشدیلر. بو املردن خارج اولمق اوزره ده روسلر بوتون املرینی شرقدن، پروسیالیلرده غربدن تعقیبه قویولدیلر. روسلر تركیه‌یه، پروسیالیلرده آلمانیایه طوغرو ایلرله‌دیلر. املرنده بربرینه مخالف برشی اولمادیغی ایچون هر ایكی طرف ده یكدیكرینك آرزوسنه مانع اولمدیلر. ایكی طرف ده كندیلرینی عین رقیب ایله، عین دشمنله قارشی قارشی‌یه كوردیلر. واقعا بعض احتراصلر، مهارتسزجه بعض حسابلر اونلری بربریله مجادله‌یه سوق ایده‌بیلیردی. فقط ایجاب احوال اونلری مشترك دشمنلرینه قارشی اتحاده مجبور ایدییوردی. كله‌جك مقاله‌مزده فرەدریقك پروسیه‌یی بویولتمك ایچون بو اتحاددن نه صورتله استفاده ایلدیكنی، پروسیانك تاریخ تشكلنده بو بویوك حكمدارك نه معظم بر وظیفه ایفا ایلدیكنی شرح ایلرز. ...

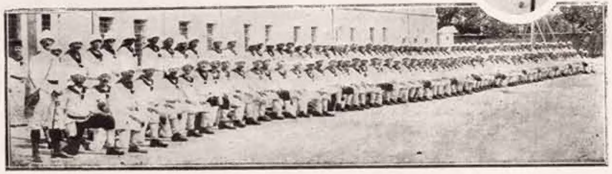

انتظار موضعنده صحرا بطاریه‌لرمزدن بری

دردنجی اردویه ملحق بحریه تلغراف بلوكی و قوماندانی

Mısır'ın garb kapularında mücahede menaziri

İngilizlere yeni bir darbeden sonra mücahidînin resmî geçidi

Mısır sularında düşman ganbotlarına karşı kullanılan toplarımızdan biri

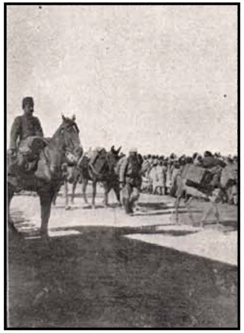

Çölden hatt-ı harbe giden mücahidînle karışık bir müfreze-i askeriyemiz

Her defasında torbasındaki bombalarla düşman siperlerinde kıyametler koparır, birçoklarının canlarını cehenneme yollar, onunla da kanaat etmez, tüfeklerinden vesair alât-ı harbiyyelerinde ne kaldırabilirse toplar getirirdi.

Düşman 25 Temmuz 1331'de büyük taarruzlarından birisini daha yaparak Türk'ün kırılmaz azmini bilmem kaçıncı defa tecrübe etmek istiyordu. Öldürücü tahrip ve kahredici nesi varsa cümlesini bizim siperlerimize tevcih etmekle beraber efrâdını da hücuma kaldırmıştı. İsmail'in bölüğü İsimsiz Dere'de idi. Düşman efradı inat ile bölüğün tahassün ettiği siperlere girmek istiyorlardı. Bir düşman neferi siperini müdâfaaya çalışan takım çavuşuna süngüsünü tevcih etmişti. Bir an sonra düşmanın süngüsü çavuşun sînesini parçalayacaktı.

İngilizlerden iğtinam olunmuş makineli tüfenklerle mücehhez bir takim (Makineli tüfenkler arkalarında bağlı)

Kahramanlar ve Kahramanlıklar

İSİMSİZ DERE GÂZİSİ

Bolvadinli Ali oğlu İsmail taburu efrâdı arasında yalnız gözü pekliğiyle dünyada hiçbir tehlikeden korkmamasıyla değil taliiyle teferrüt etmiş bir Türk yiğidi idi. Bomba, torpil, mitralyöz, kurşun yağmurları, siperlerin en gizli köşelerine kadar nüfuz ederken, İsmail bîperva meydanda etrafı tarassut eder; yanındaki sipere bir karakedi "en büyük torpilin ismi" düşmüş, siperi yıkmış, tozu dumana karıştırmış, cehennemî alevler hâsıl ederek önüne geleni yakmış. Kahraman İsmail, hemen kendisini bu sipere atar, topraklar altında mecruh yanmış arkadaşlarını çıkarır, sırtlar tehlikeli mıntıkadan kurtarır...

Keşif kollarında bulunmak bu nefer için büyük bir zevkti:

مصرك غرب قپولرنده مجاهده مناظری

انكلیزلره یكی بر ضربه‌دن صكره مجاهدینك رسمی كچیدی

مصر صولرنده دشمن غانبوطلرینه قارشی قوللانیلان طوپلرمزدن بری

چولدن خط حربه كیدن مجاهدینله قاریشیق بر مفرزهٔ عسكریه‌مز

هر دفعه‌سنده طوربه‌سنده‌كی بومبالرله دشمن سیپرلرنده قیامتلر قوپارر، برچوقلرینك جانلرینی جهنمه یوللار، اونكله‌ده قناعت ایتمز، تفنكلرندن و سائر آلات حربیه‌لرندن نه قالدیره‌بیلیرسه طوپلار كتیریردی.

دشمن ۲۵ تموز ۱۳۳۱ ده بیوك تعرضلرندن بریسنی دها یاپه‌رق توركك قیریلماز عزمنی، بیلمم قاچنجی دفعه، تجربه ایتمك ایستیوردی. اولدیریجی، تخریب و قهر ایدیجی نه‌سی وارسه جمله‌سنی بزم سیپرلریمزه توجیه ایتمكله برابر افرادینی‌ده هجومه قالدیرمشدی. اسماعیلك بلوكی اسمسز دره‌ده ایدی. دشمن افرادی عناد ایله بلوكك تحصن ایتدیكی سیپرلره كیرمك ایستیورلردی. بر دشمن نفری، سیپرینی مدافعه‌یه چالیشان طاقم چاوشنه سونكوسنی توجیه ایتمشدی. بر آن صوكرا دشمنك سونكوسی چاوشك سینه‌سنی پارچالایه‌جقدی.

انكلیزلردن اغتنام اولنمش ماكنه‌لی تفنكلرله مجهز بر طاقم

(ماكنه‌لی تفنكلر آرقه‌لرنده باغلی)

قهرمانلر و قهرمانلقلر

اسمسز دره غازیسی

بولوادینلی علی اوغلی اسماعیل، طابوری افرادی آراسنده یالكز كوزی پكلكیله، دنیاده هیچ بر تهلكه‌دن قورقمامسیله دكل، طالعیله تفرد ایتمش بر تورك ییكیتی ایدی؛ بومبا، طوربیل، میترالیوز، قورشون یاغمورلری سیپرلرك اڭ كیزلی كوشه‌لرینه قدر نفوذ ایدركن اسماعیل، بی‌پروا میدانده، اطرافی ترصد ایدر: یانندەكی سیپره بر قره كدی «اڭ بیوك طوربیلك اسمی» دوشمش، سیپری ییقمش، توزی دومانه قاریشدیرمش، جهنمی آلولر حاصل ایده‌رك اوكنه‌كلنی یاقمش. قهرمان اسماعیل، همان كندیسنی بو سیپره آتار، طوپراقلر آلتندن مجروح، یانمش آرقداشلرینی چیقارر، صیرتلار، تهلكه‌لی منطقه‌دن قورتارر...

كشف قوللرنده بولونمق بو نفر ایچون اڭ بیوك بر ذوقدی:

Filistin mücahidîninden bir grup

İsmail on adım kadar geride idi. Silah kullanmaya zemin ve zaman müsait değildi. Derhal tüfeğini attı ve bütün süratiyle koşarak tam vaktinde iri düşman neferinin gırtlağına sarıldı. Düşman neferi kendisini elleriyle müdâfaa için tüfeğini bırakmaya mecbur oldu. Fakat İsmail'in tırnakları onun gırtlağına iyiden iyiye geçmişti. Birkaç saniye sonra gözleri faltaşı gibi fırlamış bir halde cansız olarak yere yuvarlandı. İsmail bu hareketiyle çavuşunun hayatını kurtarmış idi.

Taburunun kumandanı alaya yazdığı bir muhtırada İsmail hakkında şöyle diyor:

Harb oyunlarından sonra vazifelerine koşan mücahidîn

terk edersek memleketimizdeki çoluğumuz çocuğumuz düşman ayakları altında kalır. Biz burada ölelim cesetlerimizden kaleler yapalım ki, düşman geçmesin ve bu yüzden memleketimiz çoluğumuz, çocuğumuz dinimiz kurtulsun."

"Kendisi gâyet âlîcenap ve arkadaşlarına karşı daima himayekâr ve tehlikede gördüğü arkadaşını hayatını feda ederek kurtarmaya azmederdi." Kahraman İsmail elân ber-hayattır ve mert sînesi necm-i Osmanî ile müzeyyendir.

(Künyesi: YT. 2K7 Takım 1 Manga 1 Ali oğlu İsmail Bolvadin 1307)

Susayan askerlerimize yollarda su yetişdiren bir bedevi ailesi

Dicle Nehrinde nakliyatı tesrî' eden şahturlar menzili

"Merkûm zaten en tehlikeli zamanlarda dâimâ arkadaşlarında bir hiss-i dînî ve vatanperverî uyandırır ve şöyle bağırırdı:

-Hey arkadaşlar! Vatan ve millet bizim gibi dîni bütün neferlerinden hizmet bekliyor. Biz eğer burada vazifemizi yapmaz mevkiimizi

فلسطین مجاهدیننده‌ن بر غروب

اسماعیل اون آدیم قدر گریده ایدی. سلاح قوللانمغه زمین و زمان مساعد دگلدی. درحال تفنگنی آتدی؛ و بوتون سرعتیله قوشه‌رق تام وقتنده ایری دشمن نفرینک غیرتلاغنه صاریلدی. دشمن نفری، کندیسنی اللریله مدافعه ایچون تفنگنی براقمغه مجبور اولدی. فقط اسماعیلک طیرناقلری اونک غیرتلاغنه ایییدن ایی‌یه یکمشدی. برقاچ ثانیه صوکرا گوزلری فال طاشی کبی فیرلامش بر حالده جانسز اوله‌رق یره یووارلاندی. اسماعیل بو حرکتیله چاووشنک حیاتنی قورتارمش ایدی.

طابورینک قومانداني آلایه یازدیغی بر مخطره‌ده اسماعیل حقنده شویله دییور:

ترک ایدرسه‌ک مملکتمزده‌کی چولوغمز چوجوغمز دشمن آیاقلری آلتنده قالیر. بز بوراده اوله‌لم، جسدلرمزدن قلعه‌لر یاپالم که دشمن کچه‌مه‌سین؛ وبو یوزدن مملکتمز چولوغمز، چوجوغمز، دینمز قورتولسون.»

حرب اویونلرندن صکره وظیفه‌لرینه قوشان مجاهدین

«کندیسی غایت عالیجناب و آرقداشلرینه قارشی دائما حمایه‌کار، و تهلکه‌ده گوردیکی آرقداشنی حیاتنی فدا ایدرک قورتارمغه عزم ایدردی.» قهرمان اسماعیل الآن بر حیاتدر و مرد سینه‌سی نجم عثمانی ایله مزیندر.

[کنیه‌سی: ی. ط ۲ ک ۷ طاقم ۱ مانقه ۱ علی اوغلی اسماعیل بولوادین. ۱۳۰۷]

صوصایان عسکرلرمزه یوللرده صو یتیشدیرن بر بدوی عائله‌سی

دجله نهرنده نقلیاتی تسریع ایدن شاهطورلر منزلی

«مرقوم ذاتاً اڭ تهلکه‌لی زمانلرده دائما آرقداشلرنده بر حس دینی و وطنپروری اویاندیریر و شویله باغیریردی:

- هی آرقداشلر! وطن و ملت بزم کبی دینی بوتون نفرلردن خدمت بکلیور. بز اگر بوراده وظیفه‌مزی یاپماز، موقعمزی

Dicle'de mücahidîn sevkiyatı

Başkumandan Vekili Enver Paşa Bağdad'da

İran mücahidîni rüesasına yeni vazifeler için talimat verirlerken

Irak harb cebhesine dair: Bağdad ve Dicle'de birkaç levha-i faaliyet

Kutü'l-Amâre'nin istirdadında zafer şenliğine iştirak eden bir motor bot

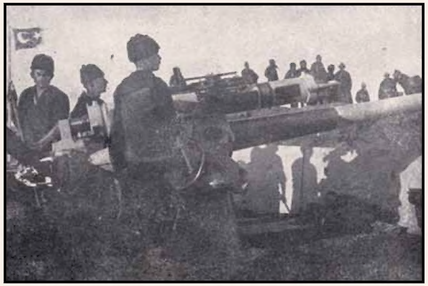

İngilizlerden alınan Selman-ı Pak ganbotunun topları düşmana çevrik iş başında

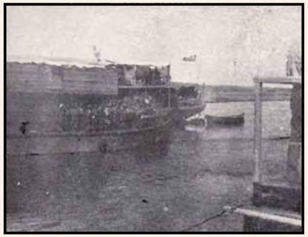

Selman-ı Pak ganbotı İngiliz esirlerini nakl ediyor

Dicle Nehri'nde daima faal motor botlarımızdan biri

دجله‌ده مجاهدين سوقياتى

باشقوماندان وكيلى انور پاشا بغدادده

ايران مجاهدينى رؤساسنه يڭى وظيفه‌لر ايچون تعليمات ويررلركن

عراق حرب جبهه‌سنه دائر : بغداد و دجله‌ده بر قاچ لوحهٔ فعاليت

كوت العماره‌نڭ استردادنده ظفر شنلكنه اشتراك ايدن بر موتور بوط

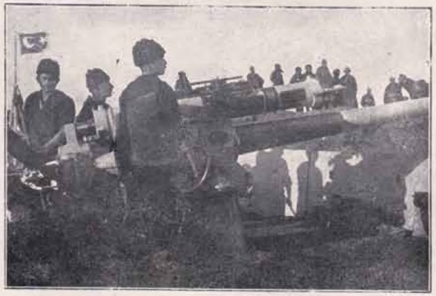

انكليزلردن آلينان سلمان پاك غانبوطنڭ طوپلرى دشمنه چويرك ايش باشنده

سلمان پاك غانبوطى انكليز اسيرلرينى نقل ايدييور

دجله نهرنده دائما فعال موتوربوطلرمزدن برى

Kutü'l-Amâre akıbeti:
Esir kafilelerinden
birkaç manzara

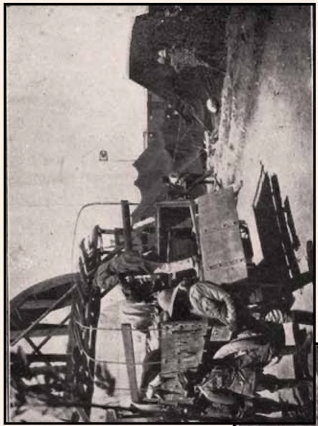

General Townshend İstanbul'a gelirken Irak yolunda bir mevkide

Ortada General Tavzend ve erkan-ı harbiyesi
akîm kalan Bağdad'ın fethi macerasından sonra

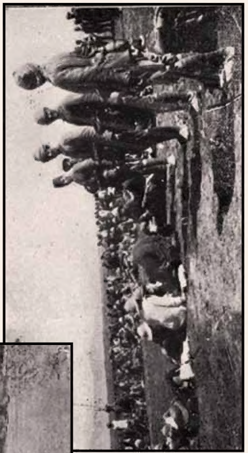

Sağlı sollu Kutü'l-Amâre'den
alınan İngiliz esirlerden
bir kâfile

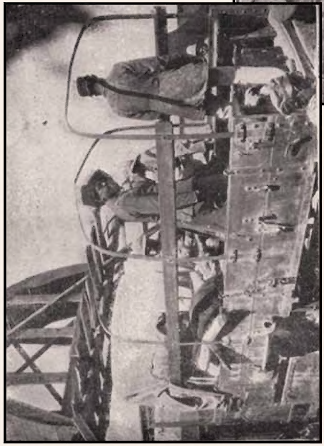

Kutü'l-Amâre'de esirleri açık vagonlara yerleştiriyorlar

Kutü'l-Amâre'de mahsur iken teslimden
biraz evvel topluca aldıkları bir resim

کوت‌الاماره عاقبتی:
اسیر قافله‌لرندن
بر قاچ منظره

جنرال طاوزند استانبوله کلیرکن عراق یولنده بر موقعده

اورطه‌ده جنرال طاوزند و ارکان حربیه‌سی
عقیم قالان بغدادك فتحی ماجراسندن صکره

صاغلی صوللی کوت‌الاماره‌دن آلنان انکلیز
اسیرلرندن بر قافله

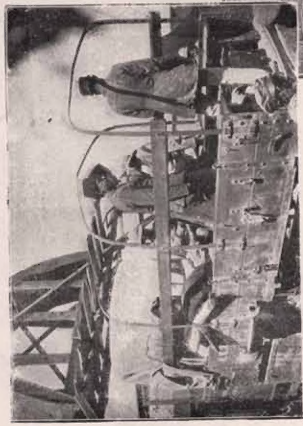

کوت‌الاماره‌ده اسیرلری آچیق واغونلره یرلشدیریورلر

کوت‌الاماره‌ده محصور ایکن تسلیمدن بر آز اول
طوپلوجه آلدقلری بر رسم

Müşterek düşmana kullanılacak yeni bir top

BİR ZABİTİN HATIRATINDAN

-17 Ağustos 331 Kerevizdere Kurt Koyları-

Harbin en müthiş ve en ateşli bir gününü yaşıyorduk. Düşmanın piyade ateşi bombaları alışıklık sebebiyle artık bize alelâde geliyor hatta bir eğlence teşkil ediyordu. Üzerimizden geçen kurşunları hemen el ile tutacak gibi idik. Fakat bugün düşman ölüm fırtınaları koparan koca mermilerini o kadar büyük bir mebzûliyetle üzerimize savurmuş ve o kadar çok torpil atmıştı ki nasıl olup ta siperlerimizin alt üst olmadığına onlardan ziyade biz hayret ediyorduk. Düşmana bu müthiş faaliyetini yine bermu'tad bir şey kazandırmamakla nihayetlendiren gece hulûl etti.

Biraz sonra bölüğümün birinci takım çavuşu bana yaklaşarak:

- Efendim dedi bizim takımdan Kadir oğlu Sadık şimdi siperden fırladı, düşmanın gündüz attığı torpillerin patlamayanları var, onları kucaklayıp düşman siperlerinin önüne götürüp bırakıyor. Kendisine o kadar söyledik, etme be Sadık! Gel, tehlikedir dedik; ama dinlemedi ve eliyle göstere-rek.

-İşte dedi, bakın...

Filhakika Kahraman Sadık karanlıktan bil-istifade torpilleri tâ düşman siperlerinin önüne taşıyor yerleştiriyordu. Avdetinde Sadık'ı çağırdım;

-Sadık ne yaptın dedim, yarın yine bize atsın diye mi düşmana torpil taşıyorsun?

-Hayır beyefendi, dedi. Onları kendi kazdıkları kuyuya düşüreceğim.

-Nasıl, onlara cephane mermi torpil taşıyarak mı?

-Kusura bakma beyefendi. Bana yarın sabaha kadar müsaade et. O zaman düşman siperlerinde kazılacak kuyuları görürsün.

Maksadını anlamıştım, bu yiğit ve fedakar vatan yavrusunu bakışlarımla ve bütün ruhumla takdir ve teşvik ederek "Peki Sadık, göreyim seni" dedim.

***

11 Ağustos 331

Şafak atar atmaz düşmanın karşımızdaki iki siperi müthiş tarrakalar sâmia-hıraş infilaklarla alt üst olduğu ve pek çok telefat vuku bulduğu görülüyordu. Kahraman Sadık gece yerleştirdiği torpilleri

Büyük çaplı havan topu talimi

tam isabetli endahtlarıyla infilak ettirmeye muvaffak olmuştu. Hemen yanına gittim. Ben ona "Aferin Sadık" diye beyan-ı takdir ve teşekkür etmek isterken o:

-Beyefendi bak akşam dediğim kuyuları görüyon mu? diyor ve gülüyordu.

Akşama kadar yapılan hücumlarda hep Sadık'ın düşmana bir arslan gibi saldırdığını gördüm. Ne çare ki akşam üzeri hâin bir kurşun onu yeni bir kahramanlığı sırasında topraklara serdi.

Yine kendi kurşunuyla yaralanan bir düşman neferini ölümden kurtararak siperimize getirmek üzere iken yan tarafından gelen bir kurşun, Sadık'a pek sevdiği rütbe-i şehâdeti ihraz ettirdi.

Ne kadar şâyân-ı gıptadır ki ölüm onu hayatındakilere yeni ve son bir kahramanlık ilavesinden men edememişti.

(Künyesi Ankara Koçhisar nahiyesinin Kaman karyesinden Oruçoğulları'ndan Kadir oğlu Sadık 301)

Peyderpey cebhe-i harblere sevk edilen yeni toplardan bir takım

İdman talimi yapan askerlerimiz

مشترك دشمنه قوللانیله‌جق یكی بر طوپ

بر ضابطك خاطراتندن

— ۱۷ اغستوس ۳۳۱ ، كرویزدره قورت قویلری —

حربك ان مدهش وان آتشلی بر كوننی یاشیوردق . دشمنك پیاده آتشی ، بومبالری ، آلیشقانلق سببیله آرتق بزه علی العاده كلیور ، حتی بر اكلنجه تشكیل ایدییوردی . اوزریمزدن كچن قورشونلری همان ال ایله طوته‌جق كبی ایدك . فقط بوكون دشمن ، اولوم فورطنه‌لری قوپاران قوجه مرمیلرینی اوقدر بویوك بر مبذولیتله اوزریمزه صاوورمش واوقدر چوق طورپیل آتمشدی كه ، ناصل اولوبده سپرلرمزك آلت اوست اولمادیغنه اونلردن زیاده بز حیرت ایدییوردق . دشمنه بو مدهش فعالیتنی ینه برمعتاد برشی قازاندیرمامقله نهایتلندیرن كیجه حلول ایتدی .

براز صوكره بلوكمك برنجی طاقم چاوشی بكا یاقلاشه‌رق :

— افندم ، دیدی ، بزم طاقمدن قدیر اوغلی صادق شیمدی سپردن فیرلادی ، دشمنك كوندوز آتدیغی طورپیللرك پاتلامیانلری وار ، اونلری قوجاقلایوب دشمن سپرلرینك اوكنه كوتوروب براقیور . كندیسنه اوقدر سویله‌دك ، ایتمه صادق ! كل .. تهلكه‌در ، دیدك اما دیكله‌مه‌دی ، والله كوستره‌رك :

— ایشته ، دیدی ، باقك ..

فی الحقیقه قهرمان صادق قاراكلقدن بالاستفاده طورپیللری تا دشمن سپرلرینك اوكنه طاشیور ، یرلشدیریوردی . عودتنده صادقی چاغیردم :

— صادق نه یاپدك ، دیدم ، یارین ینه بزه آتسین دییه‌می دشمنه طورپیل طاشیورسك ؟

— خایر بك افندی ، دیدی ، اونلری كندی قازدقلری قویویه دوشوره‌جكم .

— ناصل ؟ اونلره جبخانه ، مرمی ، طورپیل طاشییه‌رق‌می ؟

— قصوره باقمه بك افندی . بكا یارین صباحه قدر مساعده ایت .. اوزمان دشمن سپرلرنده قازیله‌جق قویولری كوررسك ..

مقصدینی آكلامشدم ؛ بو یكیت و فداكار وطن یاوروسنی باقیشلرمله و بوتون روحمله تقدیر و تشویق ایده‌رك : « یكی صادق ؛ كوره یم سنی » دیدم .

. .

— ۱۱ اغستوس ۳۳۱ —

شفق آتار آتماز دشمنك قارشیمزده‌كی ایكی سپرینی مدهش طراقه‌لر ، سامعه خراش انفلاقلرله آلت اوست اولدیغی و پك چوق تلفات وقوع بولدیغی كورولیوردی . قهرمان صادق كیجه یرلشدیردیكی طورپیللری ،

بیوك چاپلی هاوان طوپی تعلیمی

تام اصابتلی انداختلرله انفلاق ایتدیرمكه موفق اولمشدی . همان یاننه كیتدم . بن اوكا « آفرین صادق » دییه بیان تقدیر و تشكر ایتمك ایسترکن او :

— بك افندی ، باق ، آقشام دیدیكم قویولری كوریورمیسك ؟ دییور و كولیوردی .

آقشامه قدر یاپیلان هجوملرده هپ صادقك دشمنه بر آرسلان كبی صالدیردیغنی كوردم .

نه چاره كه آقشام اوزری خائن بر قورشون اونی یكی بر قهرمانلق صیره‌سنده طوپراقلره سردی :

ینه كندی قورشونیله یارالانان بر دشمن نفرینی اولومدن قورتاره‌رق سپرمزه كتیرمك اوزره ایكن یان طرفندن كلن بر قورشون ، صادقه پك سودیكی رتبهٔ شهادتی احراز ایتدیردی .

نه قدر شایان غبطه‌دركه اولوم اونی حیاتنده‌كیلره یكی وصوك بر قهرمانلق علاوه‌سندن منع ایده‌مه‌مشدی .

(كونیه‌سی : انقره نك قوچحصار ناحیه‌سنك قامان قریه‌سندن اوروج اوغللرندن قدیر اوغلی صادق ۳۰۱)

پیدرپی جبههٔ حربلره سوق ایدیلن یكی طوپلردن بر طاقم

ایدمان تعلیمی یاپان عسكرلرمز

(Dekovil) hattı

Dokovil lokomotifi faaliyetde

Dekovil için (lokomotif)in vagondan sal üzerine inişi

Bazı mıntıkalarda Dekovil'e yardım eden yük otomobili

Ağaçdan acele yapılmış bir köprüden dekovil treninin geçişi

(دەقوويل) خطى

دوقوويل لوقوموتيفى فعاليتده

دەقوويل ايچون (لوقوموتيف)ك واغوندن صال اوزرينه اينيشى

بعض منطقەلرده دەقوويله ياردم ايدن
يوك اوتوموبيلى

آغاجدن عجله ياپيلمش بر كوپريدن دەقوويل ترەنڭ گچيشى

Avcı efradımızdan bir manga yere yatmış ateş vaziyetinde

İstikbal harbine gençlerimizin hazırlığı

kazandıracakdır. Her şeyden evvel sağlam bünyeli, cevval gençlere malik olmak bahtiyarlığına bununla nail olacağız.

Aşağıdaki resim: 11'inci depo alayı sekizinci bölük muallim ve esas efradı

Zabit keşif kollarımızdan biri, vazifeye hareketden evvel

Her tarafda te'ammüm eden Osmanlı güç dernekleri teşkilatından pek büyük ümidler uyanıyor.. Bu teşkilatın idamesi ve muvaffakiyetle tatbiki bize çok şeyler

آوجی افرادمزدن بر مانغه
یره یاتمش آتش وضعیتنده

استقبال حربنه کنجلرمزك حاضرلغی

قازاندیره‌جقدر . هر شیدن اول صاغلام بنیه‌لی ، جوال کنجلره مالك اولمق بختیارلغنه بونکله نائل اوله‌جغز .

آشاغیده‌کی رسم : ۱۱ نجی دپو آلایی سکزنجی بلوك معلم و اساس افرادی

ضابط کشف قوللرمزدن بری ، وظیفه‌یه حرکتدن اول

هر طرفده تعمم ایدن عثمانلی کوچ درنکلری تشکیلاتندن پك بیوك امیدلر اویانیور .. بو تشکیلاتك ادامه‌سی و موفقیتله تطبیقی بزه چوق شیلر

ŞANLI MA'LÛL ZÂBİTLERİMİZ

Bunlar muharebenin şanlı meydanlarında zafer uğrunda çarpışan vatan yolunda gösterdikleri fedakarlıkların şâyân-ı takdis âsârını ömürlerinin sonuna kadar muhafaza eden efrâd-ı millet arasında dâimâ muhterem dâimâ mübeccel tanınan fedâkar simalardır. Kimi bir gözünü kaybetmiş kimi bacağından kimi kolundan sakat kalmış genç, cesur zabitlerimiz sevgili üniformaları ile halk arasında görüldüğü zaman onlara karşı kalbin en derin köşesinden hiss-i hürmet duymamak kâbil değildir.

Yüzbaşı Sadık Efendi

Her ma'lûl zâbitin sîmasında şanlı bir mücadelenin menâkıbı gizlidir. Onu dinlerseniz vatan uğrunda yapılan fedakarlıkların vatan uğrunda dökülen kanlar ortasında Türk hamâsetinin ne büyük harikalar izhar eylediğini duyar, gözlerinizden eşk-i iftihar dökülerek şanlı bir satvet levhası karşısında kalbinizin titrediğini hissedersiniz. Kimi vaktiyle ecdâdımızın büyük zaferler kazandıkları yerleri nasıl müdâfaa ettiklerini size hararetli kat'i bir lisan ile anlatır. Kafkas hudutlarının karlı tepelerini orada çarpışan vatan yavrularını düşünürseniz kimi Çanakkale destan-ı hamâsetinden size uzun bir neşîde-i zafer okur. O zaman güzel İstanbul'u müdâfaa için aylarca çarpışan, aylarca düşmanın en mühlik ateşlerine göğüs geren, kar fırtınaları arasında tipiler karşısında gecelerini gözünüzün önüne getirirseniz, sevgili vatanın müdafaası için her şeyini feda eden bu kahramanlara karşı kalbinizde zeval bulmaz bir hiss-i tevkir duyarsınız.

Bilseniz bu sakat uzuvlar ne büyük hârikalar neticesinde, düşmana ne azim telefat verdirerek vukua gelmiştir. Siz onu bu kahraman zabitlerden dinleyiniz. Onlar gâyet mütevâzıdır. Kendilerinin fedakarlıklarından ziyade arkadaşlarının, mensup oldukları bütün kıtanın cesaretini anlatmakla bitiremezler. Mesela dinlerseniz "O ne müthiş gündü! Düşman, siperlerimize karşı olanca savletiyle hücum ediyordu. Bir zaman geldi ki iki taraf birbiriyle boğaz boğaza, süngü süngüye çarpışmaya başladı. Etrafta toplar gürlüyor. Kanlar dökülüyor. Sayhalar işitiliyordu. Arkadaşlarımdan Mülazım Yusuf Bey bu mücadelede öyle bir kahramanlık gösterdi ki hayret edersiniz. Düşmanla göğüs göğüse çarpışıyordu. Gözümle gördüm. Tamam o sırada düşmana on kişi telefat verdi. Bir müddet dört beş kişi ile mücadeleye mecbur oldu. Nihayet ânî ve fâik bir savlet karşısında kahramancasına fadâ-yı can etti. Ordumuzda bu suretle fedakarlık eden zabitlerimizin adedi saymakla bitmez."

Yüzbaşı Eyüp Cevad Efendi

Ma'lûl zabitlerimizin her birinin menâkıbı başlı başına bir tarih-i zaferdir. İçlerinden biri çoğu kollarını ve bacaklarını kaybettikleri halde avcı hattından ayrılmak istememişler; son kuvvetlerini sarf edinceye kadar düşmana mukâbele etmişlerdir. Vatanın fedakarlık timsâlini teşkil eden bu ulvî simaları dâimâ takdis edelim.

Yüzbaşı Ahmet Sadık Efendi:

Beşinci Kolordu On Dördüncü Fırka Elli Beşinci Alay İkinci Taburunun Altıncı Bölük Yüzbaşısı iken 15 Ağustos 1331 tarihinde Kerevizdere'de ağır top mermisiyle vücudunun muhtelif mahallerinden ve gözlerinden yaralanmıştır.

Yüzbaşı Eyüp Cevat Efendi:

Birinci Kolordu Üçüncü Fırka Otuz Dokuzuncu Alay'ın On Birinci Bölük Yüzbaşısı iken 22 Haziran 1331 tarihinde Sığındere'de gönüllü olarak en mühim noktaya hücum esnasında şarapnel ile sol gözünü kaybetmiştir.

Mülâzım-ı evvel Vasfi Efendi:

Yirminci Alay İkinci Tabur'un Yedinci Bölük Mülâzım-ı sânîsi iken Seddülbahir mıntıkasında 18-19 Nisan 1331 gecesi umûmî taarruz esnasında ayağından muhtelif surette yaralanmış ve iş bu cerîhalar bir ayağının sakat kalmasını intâç eylemiştir.

Mülâzım-ı sânî Mehmet Halid Efendi:

Dördüncü Kolordu açığında On İkinci Fırka Otuz Altıncı Alay İkinci Taburu'nun Birinci Bölük Mülâzım-ı sânîsi iken Seddülbahir mıntıkasında Kerevizdere'de 16-18 Haziran 1331 tarihinde düşmanın almış olduğu bir kısım siperin bir takım efrat ile istirdadı esnasında sol gözünden mecruh ve ma'lûl olmuştur.

Mülazım-ı sani Mehmed Halid Efendi

Mülazım-ı evvel Vasfi Efendi

شانلی معلول ضابطلریمز

بونلر محاربه‌نك شانلی میدانلرنده ظفر اوغرنده چارپشان ، وطن یولنده کوستردکلری فداکارلقلرك شایان تقدیس آثارینی عمرلرینك صوکنه قدر محافظه ایدن، افراد ملت آره‌سنده دائما محترم ، دائما مبجل طانیلان فداکار سیمالردر. کیمی بر کوزینی غائب ایتمش، کیمی باجاغندن کیمی قولندن سقط قالمش کنج، جسور ضابطلریمز سوکیلی اونیفورمه‌لری ایله خلق آره‌سنده کورولدیکی زمان اونلره قارشی قلبك اك درین کوشه‌سندن حس حرمت طویمامق قابل دکلدر.

هر معلول ضابطك سیماسنده شانلی بر مجادله‌نك مناقبی کیزلیدر. اونی دیکلرسه‌کز وطن اوغورنده یاپیلان فداکارلقلرك، وطن اوغورنده دوکولن قانلر اورتاسنده تورك حماسه‌سنك نه بیوك خارقه‌لر اظهار ایلدیکنی طویار، کوزلریکزدن اشك افتخار دوکوله‌رك شانلی بر سطوت لوحه‌سی قارشیسنده قلبکزك تتره‌دیکنی حس ایدرسکز. کیمی، وقتیله اجدادیمزك بیوك ظفرلر قازاندقلری یرلری ناصل مدافعه ایتدکلرینی سزه حرارتلی، قطعی بر لسان ایله آکلاتیر. قفقاس حدودلرینك قارلی تپه‌لرینی، اوراده چارپشان وطن یاوروللرینی دوشونورسکز. کیمی چناق قلعه داستان حماسه‌سندن سزه اوزون بر نشیدهٔ ظفر اوقور. اوزمان کوزل استانبولی مدافعه ایچون آیلرجه چارپشان، آیلرجه دشمنك اك مهلك آتشلرینه کوکس کرن، قار فورتنه‌لری آره‌سنده، تیپلر قارشیسنده کیجه‌لری سبر ایتچنده، حربك هردرلو مهالکی اورتاسنده کچیرن شانلی مدافعلریمزی کوزیکزك اوکنه کتیرسکز. سوکیلی وطنك مدافعه‌سی ایچون هرشیئنی فدا ایدن بو قهرمانلره قارشی قلبکزده زوال بولماز بر حس توقیر طویارسکز.

یوز باشی صادق افندی

بیلسه‌کز، بو سقط عضولر نه بیوك خارقه‌لر نتیجه‌سنده، دشمنه عظیم تلفات ویردیره‌رك وقوعه کلمشدر. سز اونی بو قهرمان ضابطلردن دیکله‌یکز. اونلر غایت متواضعدر. کندیلرینك فداکارلقلرندن زیاده آرقداشلرینك، منسوب اولدقلری بوتون قطعه‌نك جسارتنی آکلاتمقله بیترمزلر. مثلا دیکلرسه‌کز: «اوه مدهش کوندر! دشمن سپرلریمزه قارشی اولانجه صولتیله هجوم ایدییوردی. برزمان کلدی که، ایکی طرف بر بریله بوغاز بوغازه ، سونکو سونکویه چارپشمایه باشلادی. اطرافده طوپلر کورلیوردی. قانلر دوکولیور، صیحه‌لر ایشیدیلیوردی. آرقداشلرمدن ملازم یوسف بك بو مجادله‌ده اویله بر قهرمانلق کوستردی که، حیرت ایدرسکز. دشمنله کوکس کوکسه چارپشیوردی. کوزمله کوردم: تام او صره‌ده دشمنه اون کشی تلفات ویردی. برمدت درت بش کشی ایله مجادله‌یه مجبور اولدی. نهایت آنی وفائق بر صولت قارشیسنده قهرمانجه‌سنه فدای جان ایتدی. اردومزده بو صورتله فداکارلق ایدن ضابطلریمزك عددی صایمقله بیتمز.»

معلول ضابطلریمزك هر برینك مناقبی باشلی باشنه بر تاریخ ظفردر. ایچلرندن برچوغی قوللرینی ویا باجاقلرینی غائب ایتدکلری حالده آوجی خطندن آیرلق ایسته‌مه‌مشلر، صوك قوتلرینی صرف ایدنجه‌یه قدر دشمنه مقابله ایتمشلردر. وطنك فداکارلق تمثالی تشکیل ایدن بو علوی سیمالری دائما تقدیس ایده‌لم.

یوزباشی ایوب جواد افندی

یوزباشی احمد صادق افندی: بشنجی قول اردو اون دردنجی فرقه اللی بشنجی آلای ایکنجی طابورینك آلتنجی بلوك یوزباشیسی ایکن ۱۵ آغستوس ۱۳۳۱ تاریخنده کرهویز دره‌ده آغیر طوپ مرمیسیله وجودینك مختلف محللرندن و کوزلرندن یارالانمشدر.

یوزباشی ایوب جواد افندی: برنجی قول اردو اوچنجی فرقه اوتوز طقوزنجی آلایك اون برنجی بلوك یوز باشیسی ایکن ۲۲ حزیران ۱۳۳۱ تاریخنده صیغین دره‌ده کوکللی اوله‌رق اك مهم نقطه‌یه هجوم اثناسنده شراپنل ایله صول کوزینی غائب ایتمشدر.

ملازم اول وصفی افندی: یکرمنجی آلای ایکنجی طابورینك یدنجی بلوك ملازم ثانیسی ایکن سدالبحر منطقه‌سنده ۱۸-۱۹ نیسان ۱۳۳۱ کیجه‌سی عمومی تعرض اثناسنده آیاغندن مختلف صورتده یارالانمش و اشبو جریحه‌لر بر آیاغنك سقط قالماسنی انتاج ایلمشدر.

ملازم ثانی محمد خالد افندی: دردنجی قول اردو آچیغنده اون ایکنجی فرقه اوتوز آلتنجی آلای ایکنجی طابورینك برنجی بلوك ملازم ثانیسی ایکن سدالبحر منطقه‌سنده کرهویز دره‌ده ۱۶ - ۱۷ حزیران ۱۳۳۱ تاریخنده دشمنك آلمش اولدیغی بر قسم سپرك بر طاقم افراد ایله استردادی اثناسنده صول کوزندن مجروح ومعلول اولمشدر.

ملازم ثانی محمد خالد افندی

ملازم اول وصفی افندی

YAŞAYAN ÖLÜLER

Y19 T2 Kumandanı Kıdemli Yüzbaşı İbrahim oğlu Halil Efendi. ((30 Haziran 1331

Y36 T2 Kumandanı Binbaşı Giritli Mehmet Himmet Bey (Eylül 1331 17)

Y23 T1 Kumandanı Binbaşı Şakir oğlu Ali Faik Bey (Nisan 1331 17)

Y25 T2 Kumandanı Binbaşı Kemal Paşa oğlu Mehmet Ali Bey Tarih-i şehadeti: (26 Temmuz 1331)

Y95 T1 K2 Kumandanı Yüzbaşı Harputlu Hafız Halid Efendi (Nisan 1332 29)

Onbuçukluk Obüs Müstakil T1 K Zâbit Namzedi Kemal Paşa oğlu İsmail Fehmi Efendi (Şubat 1331 4/3)

Y9 T3 K12 Zâbit Vekili Kemal Paşa oğlu Mehmet Refik Efendi (Teşrîn-i sânî 1331 28)

Y19 Makineli Tüfek Bölüğü Kumandanı Yüzbaşı İsmail oğlu Mustafa Kemal Efendi 18 (Nisan 1331 (1 Mayıs 1915

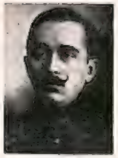

Y26 T3 K12 Mülâzım-ı evvel Ali Fuat oğlu Memduh Efendi (12 (Mayıs 1331

Y10 K8 Zâbit Namzedi Sirozlu Yusuf oğlu Hilmi Efendi (Haziran 1331 30)

Y51 T2 K5 İhtiyat Zabit Vekili Tayyar oğlu Ali Cevat Efendi (Temmuz 1331 19)

Y87 T2 K3 Mülâzım-ı evvel Mehmet Ziya oğlu Ömer Efendi (Kânûn-ı evvel 1330 15)

Y 72 T2 K7 Mülâzım-ı sânî Geylanlı Bayram oğlu Ramazan Efendi (Teşrîn-i sânî 1331 12/11)

Y23 T1 K3 Mülâzım-ı sânî Kütahyalı Süleyman oğlu Hâmi Efendi (Temmuz 1331 28)

Y8 T3 K9 Mülâzım-ı evvel Kütahyalı Süleyman oğlu Mehmet Efendi (Temmuz 1331 26)

Y84 T1 K3 Mülâzım-ı evvel Hacı Ömer oğlu Rüstem Efendi (Temmuz 1331 24)

یاشایان اولولر

ی ۲۵ ط ۲ قوماندانی بیکباشی
کمال پاشا اوغلی محمد علی بك
تاریخ شهادتی : (۲۶ تموز ۱۳۳۱)

ی ۲۳ ط ۱ قوماندانی بیکباشی
شاکر اوغلی علی فائق بك
(۱۷ نیسان ۱۳۳۱)

ی ۳۶ ط ۲ قوماندانی بیکباشی
کریدلی محمد همت بك
(۱۷ ایلول ۱۳۳۱)

ی ۱۹ ط ۲ قوماندانی قدملی یوزباشی
ابراهیم اوغلی خلیل افندی
(۳۰ حزیران ۱۳۳۱)

ی ۱۹ ماکینه‌لی تفنک بلوکی قوماندانی یوزباشی
اسماعیل اوغلی مصطفی کمال افندی
(۱۸ نیسان ۱۳۳۱)

ی ۹ ط ۳ ك ۱۲ ضابط وکیلی
کمال پاشا اوغلی محمد رفیق افندی
(۲۸ تشرین ثانی ۱۳۳۱)

اون بچوقلق اوبوس مستقل ط ۱ ك ۱ ضابط
نامزدی کمال پاشا اوغلی اسماعیل فهمی افندی
(۳ــ۴ شباط ۱۳۳۱)

ی ۹۵ ط ۱ ك ۲ قوماندانی یوزباشی
خرپوتلی حافظ خالد افندی
(۲۹ نیسان ۱۳۳۲)

ی ۸۷ ط ۲ ك ۳ ملازم اول
محمد ضیا اوغلی عمر افندی
(۱۵ کانون اول ۱۳۳۰)

ی ۵۱ ط ۲ ك ۵ احتیاط ضابط وکیلی
طیار اوغلی علی جواد افندی
(۱۹ تموز ۱۳۳۱)

ی ۱۰ ك ۸ ضابط نامزدی
سیروزلی یوسف اوغلی حلمی افندی
(۳۰ حزیران ۱۳۳۱)

ی ۲۶ ط ۳ ك ۱۲ ملازم اول
علی فؤاد اوغلی ممدوح افندی
(۱۲ مایس ۱۳۳۱)

ی ۸۴ ط ۱ ك ۳ ملازم اول
حاجی عمر اوغلی رستم افندی
(۲۴ تموز ۱۳۳۱)

ی ۸ ط ۳ ك ۹ ملازم اول
کوتاهیه‌لی سلیمان اوغلی محمد افندی
(۲۶ تموز ۱۳۳۱)

ی ۲۳ ط ۱ ك ۳ ملازم ثانی
کوتاهیه‌لی سلیمان اوغلی حامی افندی
(۲۸ تموز ۱۳۳۱)

ی ۷۲ ط ۲ ك ۷ ملازم ثانی
گیلانلی بایرام اوغلی رمضان افندی
(۱۱ــ۱۲ تشرین ثانی ۱۳۳۱)

YAŞAYAN ÖLÜLER

Üçüncü Ordu Etıbbâsından
Kıdemli Yüzbaşı Halil Recâi
(Efendi (30 Mart 1331

Beşinci Kuvve-i Seferiye
etıbbâsından Binbaşı Yusuf Ziya
(Bey (24 Mart 1331

Erzurum İmrâz-ı İntâniye
Hastahanesi Sertabibi Binbaşı
Mehmed Câvid Bey
(Mart 1331 30)

Üçüncü Ordu Menzil Sertabibi
Binbaşı Ahmed Sabri Bey.
Tarih-i şehadeti:
(13 Nisan 1331)

Y10 T2 Tabibi Yüzbaşı
Yusuf Efendi
(Şubat 1330 24)

Y92 T1 Tabibi Yüzbaşı
Faik Efendi
(Şubat 1330 2)

Erzurum İstihkam İkinci
Taburu Tabibi Yüzbaşı
İbrahim Efendi
(Kânun-ı evvel 1330 31)

Ağır Topçu Y17 Tabibi
Yüzbaşı Rasim Efendi
(Şubat 1331 8)

Erzincan Sanayi Takımları
Tabibi Yüzbaşı Remzi Efendi
(Şubat 1330 8)

Ağır Topçu Y17 T1 Tabibi
Yüzbaşı Halid Efendi
(Teşrin-i sâni 1330 3)

Erzincan Askeri
Hastahanesi etıbbâsından
Yüzbaşı Ali Tevfik Efendi
(Kânun-ı sâni 1330 8)

Üçüncü Ordu etıbbâsından
Yüzbaşı Hasan Tahsin Efendi
(Şubat 1330 1)

Üçüncü Ordu emrinde Eczacı
Mülâzım-ı evvel Mehmed Necib
(Efendi (27 Şubat 1330

Üçüncü Ordu emrinde Eczacı
Mülâzım-ı evvel Bahri Efendi
(Şubat 1330 13)

Birinci Kuvve-i Seferiye
Hastahanesi operatörü Tabib
Yüzbaşı Kamil Efendi
(Temmuz 1331 17)

Dokuzuncu Kolordu
etıbbâsından Yüzbaşı Ali
Kemal Efendi
(Kânun-ı sâni 1330 29)

ياشايان ئولولر

اوچنجى اردو منزل سرطبيبى
بيكباشى احمد صبرى بك
(١٣ نيسان ١٣٣١)

ارضروم امراض انتانيه خسته خانه سى
سرطبيبى بيكباشى محمد جاويد بك
(٣٠ مارت ١٣٣١)

بشنجى قوۀ سفريه اطباسندن
بيكباشى يوسف ضيا بك
(٢٤ مارت ١٣٣١)

اوچنجى اردو اطباسندن قدملى يوزباشى
خليل رجائى افندى
(٣٠ مارت ١٣٣١)

آغير طوپجى ى ١٧ طبيبى
يوز باشى راسم افندى
(٨ شباط ١٣٣١)

ارضروم استحكام ايكنجى طابورى طبيب
يوز باشى ابراهيم فهمى افندى
(٣١ كانون اول ١٣٣٠)

ى ٩٢ ط ١ طبيبى يوز باشى
فائق افندى
(٢ شباط ١٣٣٠)

ى ١٠ ط ٢ طبيبى يوز باشى
يوسف افندى
(٢٤ شباط ١٣٣٠)

اوچنجى اردو اطباسندن يوز باشى
حسن تحسين افندى
(١ شباط ١٣٣٠)

ارزنجان عسكرى خسته خانه سى اطباسندن
يوز باشى على توفيق افندى
(٨ كانون ثانى ١٣٣٠)

آغير طوپجى ى ١٧ ط ١ طبيبى
يوز باشى خالد افندى
(٣ تشرين ثانى ١٣٣٠)

ارزنجان صنايع طاقملرى طبيبى
يوز باشى رمزى افندى
(٨ شباط ١٣٣٠)

طقوزنجى قول اردو اطباسندن
يوز باشى على كمال افندى
(٢٩ كانون ثانى ١٣٣٠)

برنجى قوۀ سفريه خسته خانه سى اوپراتورى
طبيب يوز باشى كامل افندى
(١٧ تموز ١٣٣١)

اوچنجى اردو امرنده اجزاجى
ملازم اول باهر افندى
(١٣ شباط ١٣٣٠)

اوچنجى اردو امرنده اجزاجى
ملازم اول محمد نجيب افندى
(٢٧ شباط ١٣٣٠)

Çünkü bir yıllıkdan az abone kayd olunmaz. Para irsal olunurken kayd ve iade olunmak üzre abone makbuz senedlerini de birlikde göndermelidir.

Memalik-i ecnebiye için badema bir yıllık abone bedeli posta ücreti ile beraber "7" frankdır. Altı aylık abone yokdur.

Bayilerimize:

Mecmuanın onuncu sayısından itibaren posta ücreti "bayilere" aid olmak üzre beher nüsha **36** paradan hesab olunacakdır. İdaremizde bayiler hesabına depozito olarak mevcud mebaliğ nüshamızın fiyat-ı hazıresine göre üç misli mikdara iblağ olunmak lazımdır. Taleb edilecek nüshalar adedince üç misli fiyatı peşinen irsal etmeyenlere 11'inci sayıdan itibaren irsalat kat' edilecekdir.

Çanakkale'nin tarihe geçen minaresi

Boğaz muharebelerinde istihkamlarımız karşısında âciz kalan kara yüzlü düşman, her mağlup çıktığı günlerde aczini yenmek için bu ak yüzlü minareye serseri mermisini savururdu. Nihayet minare böyle şatrançvari siyaha boyanarak düşman mermisinden gizlenmiştir.

Kar'ilerimize:

Mecmuanın, şükran ile gördüğü rağbeti muhafaza ve nefasetini daimî suretde temin için fiyatı bir kuruşa çıkarıldı. Bu fiyat bundan böyle tebeddül etmeyecek ve mecmua Memalik-i Osmaniye'nin her tarafında bu fiyatla tevzi olunacakdır. Mecmuanın takib etdiği maksad ve nefasetinde gösterilen itinaya nazaran bu pek cüz'i fiyat farkının çok görülmeyeceği ümid olunur.

Abonelerimize:

Mecmuamızın bir yıllık iştirak bedeli posta ücreti de dahil olduğu halde 25 kuruşa iblağ olunduğuna nazaran evvelce 15 kuruş göndererek 24 nüsha itibar edilen bir yıllığa abone olan zevatın fark-ı fiyat olan 7 kuruşu idaremize heman irsal etmeleri lazımdır. Göndermeyenlerin abonman kayıtları kapadılacakdır.

Son Çoruh mıntıkasındaki muharebelerde alınan Rus esirlerinden bir takım

قارئلريعزه :

مجموعه‌نك، شكران ايله كوردیكی رغبتی محافظه و نفاستنی دائمی صورتده تأمين ايچون فیئاتی بر غروشه چیقارلدی . بو فیئات بوندنبويله تبدل ايتميه‌جك و مجموعه ممالك عثمانیه‌نك هر طرفنده بو فیئاتله توزيع اوله‌جقدر . مجموعه‌نك تعقيب ايتدیكی مقصد و نفاستده كوستريلن اعتنايه نظراً بو پك جزئی فیئات فرقنك چوق كورولميه‌جكی اميد اولنور .

آبونه‌لريعزه :

مجموعه‌مزك بر ييللق اشتراك بدلی پوسته اجرتی ده داخل اولدیغی حالده ٢٥ غروشه ابلاغ اولندیغنه نظراً اولجه ١٥ غروش كوندره‌رك ٢٤ نسخه اعتبار ايديلن بر ييللغه آبونه اولان ذواتك فرق فیئات اولان ٧ غروشی اداره‌مزه همان ارسال ايتملری لازمدر . كوندرميه‌نلرك آبونمان قيدلری قپادیله‌جقدر .

جناق قلعه‌نك تاريخه كچن مناره‌سی

بوغاز محاربه‌لرنده استحكاملريمز قارشیسنده عاجز قالان قره يوزلو دشمن ، هر مغلوب چیقدیغی كونلرده عجزينی يه‌نمك ايچون بو آق يوزلو مناره‌يه سرسری مرميسنی صاووروردی . نهايت مناره بويله شطرنج وار سياهه بويانه‌رق دشمن مرميسندن كیزله‌نمشدر .

چونكه بر ييللقدن آز ابونه قيد اولونماز . پاره ارسال اولنوركن قيد و اعاده اولنمق اوزره آبونه مقبوض سندلرينی ده برلكده كوندرمليدر .

ممالك اجنبيه ايچون بعدما بر ييللق آبونه بدلی پوسته اجرتی ايله برابر «٧» فرانقدر . آلتی ايلق آبونه يوقدر .

بايعلريمزه :

مجموعه‌نك اونجی صایيسندن اعتباراً پوسته اجرتی « بايعلره » عائد اولمق اوزره بهر نسخه **٣٦** پاره‌دن حساب اولنه‌جقدر . اداره‌مزده بايعلر حسابنه ديپوزيتو اوله‌رق موجود مبالغ نسخه‌مزك فیئات حاضره‌سنه كوره اوچ مثلی مقداره ابلاغ اولنمق لازمدر . طلب ايديله‌جك نسخه‌لر عددنجه اوچ مثلی فیئاتی پشيناً ارسال ايتميه‌نلره ١١ نجی صایيدن اعتباراً ارسالات قطع ايديله‌جكدر .

صوك چوروخ منطقه‌سنده‌كی محاربه‌لرده آلنان روس اسيرلرندن بر طاقم

ییل — ۱

حرب مجموعه‌سی

صایی — ۱۰

شعبان ۱۳۳٤

حزیران ۱۳۳۲

قیمتی: ۱ غروش

استانبول و ولایات ایچون پوسته اجرتیله داخل اولدیغی حالده و یللق اشتراک بدلی ۲۵ غروش

اون بش کونده بر چیقار عسکری محاربه‌دن بحث ایدر رساله مصوره

اداره‌خانه: استانبول — جغال اوغلی قپالی فرون سوقاغی نومرو ۱ (تلفون ۱۸۵٤)

آچیق اراضیده دشمنه یایلیم آتشی آچان بر بطریه‌مز